

[Pelle Voigt]

Det kunne få én til at tro, at dette var et tema, hvor Folketinget i enighed kunne foretage sig et eller andet, og derfor foreslog Socialistisk Folkeparti i Det Udenrigspolitiske Nævn, at vi i fællesskab skulle udforme en henvendelse til Sovjetunionen, hvor vi understregede, at det var af væsentlig betydning for Danmark, at Sovjetunionen inddrog disse landgangsfartøjer, hvoraf de har en stor overvægt i Østersøområdet. Der er tale om en overvægt på omkring 60 større landgangsfartøjer mod 0 på NATO-siden og af mindre landgangsfartøjer en overvægt på Warszawaopgavensiden på 40 mod 22.

Vi troede altså, det måske var muligt at bevæge ministeren og regeringen til et sådant fælles initiativ mod denne trussel, som vi altid i stærke, malende vendinger har fået beskrevet fra regeringens side. Men nej, det kunne ikke lade sig gøre. Man kunne henvise til tidligere udtalelser, men nægtede krystalklart at foretage sig noget som helst.

Men hvad kan man da foretage sig? Ja, man kunne eksempelvis foretage sonderinger i spørgsmålet. Man kunne gøre det klart, at et samlet Folketing i Danmark ville stå bag en sådan henvendelse. Man kunne gøre det klart, at vi synes, det er noget principielt vældig positivt, at militærblokkene begynder at forstå, at det er muligt at foretage ensidige nedrustningsskridt, uden at det går ud over militærblokkens egen sikkerhed. Alligevel er regeringen i dette spørgsmål overhovedet ikke til at få i tale. Hvorfor? Er det, fordi man har brug for denne trussel at henvise til? Hvorfor denne fuldstændige passivitet i det spørgsmål? Hvorfor vil man ikke henvende sig? Hvorfor vil man ikke sondere? Man taler om, at det kan medføre en fare for regionalisering af sikkerhedspolitikken. Det er noget snak. Danmark kunne sagtens undersøge disse muligheder og bagefter sige til NATO: Der er glimrende muligheder for at få nedskåret amfibiekapaciteten i Østersøområdet.

Men regeringen insisterer på at forholde sig passivt. Hvorfor? Er det, fordi man inden for NATO har forpligtet sig til ikke at nævne ordet »skibe« i konventionelle nedrustningsforhandlinger? Eller er det, fordi regeringen ikke har anden politik på disse områder end pressemeddelelser, skræmmebilleder og primitiv propaganda? Hvorfor kan vi ikke tage et sådant fælles initiativ? Hvorfor kan Danmark ikke handle

på dette område, som vi alle er enige om? Det synes jeg indtil i dag er en gåde. Jeg håber, at udenrigsministeren i sit svar kan bidrage til en løsning af denne gåde.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der er flere af ordførerne, der har beskæftiget sig med det nære problem, vi har med amfibiestyrkerne i og omkring Østersøen, og med fuld ret, synes jeg, for det er en af de helt nære og alvorlige trusler mod dansk sikkerhed.

Fra dansk side er det svært at se, at sådanne amfibiestyrker kan bruges til andet end noget offensivt. De har dér, hvor de er anbragt, og sådan som de er sammensat, ingen som helst defensiv anvendelsesmulighed. Det er rent og skært offensivt.

Det er derfor, regeringen ved adskillige lejligheder, også i direkte kontakter med den sovjetiske regering, har peget på, at hvis vi skal tage alle udtalelser om, at man vil omlægge sit forsvar til noget defensivt, alvorligt, fordrer det, at man som led i de ensidige nedskæringer, man nu har bebudet og forhåbentlig snart går i gang med, også dér tager fat på noget af det, der er væsentligt for os. Det har vi sagt så mange gange, at jeg ikke kan forstå, at f.eks. hr. Pelle Voigt ikke har kunnet høre det. Jeg lagde mærke til, hvad det var, hr. Pelle Voigt var ude efter, nemlig at vi skulle foretage sonderinger. Vi skulle prøve at undersøge muligheder. Det er en dans med ordene rundt omkring dette, at vi skulle indgå separate forhandlinger.

Dertil vil jeg sige klart, at der ikke er noget at forhandle her. Hvorfor skulle vi komme med noget til gengæld for en sådan ensidig nedskæring? Vi har ret til at forlange af den anden side, at de nu fjerner det, som udelukkende har en offensiv og truende rolle at spille over for os. Vi har ikke noget tilsvarende, der står over for det. Vi har ret til at forlange det som forudsætning for, at vi skal tage de mange tilkendegivelser alvorligt, som kommer om, at man vil redressere ubalancen på det konventionelle område i Europa, og at man vil fjerne offensive trusler. Det vil jeg gerne gentage her, og det er dejligt at høre, at der står et samlet Folketing bag dette meget stærke danske ønske.

I øvrigt kan jeg sige til dem, der hævder, at vi ikke i praksis har interesseret os for dette amfibieproblem, at under forhandlingerne i Stockholm lykkedes det på baggrund af en